بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތް

3227/Cv-C/2021

މުޖްތަބާ އަޙްމަދު ޙަމީދު ވ. މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް

އެއްބަސްވުމާއިމެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ

ޙުކުމްކުރި ޤާޟީ

ޤާޟީ ޢާއިޝަތު ޢަޒްމާ ޢަބްދުލްޣަފޫރު

ނިމުނު ތާރީޚު

22 ޖުމާދަލްއާޚިރު 1446

23 ޑިސެންބަރު 2024

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް

މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ރަޝީދު
މ. ކުރިބީޗް / މާލެ
އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A038650

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް

މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް
ޗަރާމުގުރިގެ / ގއ. ދާންދޫ
އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A040240

ރަޖިސްޓަރީކުރެވުނު ތާރީޚު
09 ޞަފަރު 1443
16 ސެޕްޓެމްބަރު 2021

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، މ. ކުރިބީލޮޖް / މާލެ، މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ޙަމީދު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A038650) އާއި ގއ. ދާންދޫ / ޖަރާމުގުރިގެ، މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A040240) އާދެމެދު ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު A0H 9017 މޮޓޯ ސައިކަލް -/300,000ރ. (ތިންލައްކަ ރުފިޔާ) އަށް ވިއްކުމަށް ކަނޑައަޅައި، އަދި އަގުގެ ތެރެއިން -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރި ވަގުތު ވިއްކާ ފަރާތާ ހަވާލުކޮށްފައިވީއިރު، ފުރަތަމަ ޕޭމަންޓުގެ ގޮތުގައި ދިން -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ދިނުމުން މޮޓޯ ސައިކަލުގެ މިލްކުވެރިކަން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ނަމަށް ބަދަލުކޮށްދޭނެ ކަމަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާއިރު، އެއްބަސްވި ގޮތާއި ޚިލާފަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ޢަމަލުކޮށް، ސައިކަލުގެ ވެރިފަރާތް ބަދަލުކޮށްނުދީ، ވިއްކި ސައިކަލު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ އަތުން ގެންގޮސްފައިވާތީ، މިދެފަރާތުގެ ދެމެދު ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިން -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް އެކީ އެއްފަހަރާ ދިނުމަށް މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށް އެދި މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ޙަމީދުގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކޮށް ހުށަހެޅުމުން ބެލުނު މައްސަލައެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް

1. މިމައްސަލައަކީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[1] އަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން މިކޯޓަށް ހުށަހަޅާ، ކޯޓުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ޙަމީދުގެ ފަރާތުން އެދޭގޮތް އަދި ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާގެ ބަޔާންތައް

2. މިމައްސަލާގައި މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ޙަމީދުގެ ފަރާތުން އެދުނީ؛

(ހ) ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތާއި ޚިލާފަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ޢަމަލުކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ނަމަށް ރަޖިސްޓްރީ ބަދަލުކޮށްދިނުމުގައި ނާކާމް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި؛

(ށ) ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ފައިސާ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދިނުމުގެ ކުރިން އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އަމަލުކުރަންޖެހޭކަމަށާއި، އެމާއްދާއަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އަމަލު ކުރަން އަމަލުކޮށްފައިނުވާތީކަމަށާއި، 3 ވަނަ މާއްދާއަށް އަމަލު ކުރުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ލާޒިމު ނުކުރާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި؛

(ނ) އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދިން ފައިސާ އެފަރާތަށް ނުދީ، އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ވިއްކި ސައިކަލު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ އަތުން ގެންގޮސްފައިވާކަން ސާބިތުވާތީ، ސައިކަލު ވިއްކުމުގެ ނަގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ އަތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ފައިސާއާއި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2021

އަނބުރާ އަދާކުރަންޖެހޭ ފައިސާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ފައިސާ ދައުވާކުރާ ފަރާތަށް 7 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެދި އެއްފަހަރާ ދެއްކުމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށްކަން ދައުވާފޯމުގެ 12 ވަނަ ނަންބަރަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

3. މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ހަމީދުގެ ފަރާތުން ދައުވާގެ ތަފްސީލުގައި އެންނަނިވި ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

3.1 ދެފަރާތު ދެމެދު ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު A0H 9017 މޮޓޯ ސައިކަލް -/300,000ރ. (ތިންލައްކަ ރުފިޔާ) އަށް ވިއްކުމަށް ކަނޑައަޅައި، އަދި އޭގެ ތެރެއިން -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރިވަގުތު ވިއްކާފަރާތަށް ހަވާލުކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އެފައިސާ ހަވާލުވެފައިވާކަމަށާއި، މިކަން އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން ބެލުމުން އެނގޭނެކަމަށެވެ.

3.2 ދެފަރާތު ދެމެދު ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ފުރަތަމަ ޕޭމަންޓުގެ ގޮތުގައި -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ދިނުމުން ސައިކަލުގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލު ކޮށްދޭނޭކަމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާކަމަށާއި، މިކަން އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން ބެލުމުން އެނގޭނެކަމަށެވެ.

3.3 އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 1 މަސްދުވަހުގެ ފަހުން 2 ވަނަ ޕޭމަންޓުގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ -/200,000ރ. (ދެލައްކަ ރުފިޔާ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ހަވާލު ކުރުމުގެ ކުރިން އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ޢަމަލުނުކޮށް، އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއާއި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށެވެ.

3.4 އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއާ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން، އެއްބަސްވުމުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއަށް ޢަމަލު ކުރުމަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ލާޒިމު ނުވާނެކަމަށާއި، 3 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭ -/200,000ރ. (ދެލައްކަ ރުފިޔާ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތް ހަވާލުކުރުމުގެ ކުރިން 2 ވަނަ މާއްދާއަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ޢަމަލުކޮށްފިނަމަ، ނަމޫނާ އަކަށްވެގެން ދޭނީ، ވިއްކި ސައިކަލަކީ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ އަމިއްލަ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށް އެއްޗަކަށް ނުވާނިސްދު، އެ ސައިކަލުގެ ރަޖިސްޓްރީ ކޮށް ފަރާތުން އެކަމަށް އިންކާރު ކޮށްފި ހިނދެއްގައި، ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ ނަމަށް މިލްކުވެރިކަން ބަދަލު ނުވާނެކަމަށެވެ.

މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ދައުވާއަށް ދީފައިވާ ޖަވާބު

4. މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ހަމީދުގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ މި ދައުވާއަށް މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ވަނީ އިންކާރުކޮށްފައެވެ. ދައުވާގެ ޖަވާބުގެ ޚުލާސާއެއްގެ ގޮތުގައި މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ؛

4.1 ދެފަރާތުން ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ، ސަރުކާރުގެ އަގުގެ ބޮޑުބައިން -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ދެއްކުމަށްފަހު، ސަރުކާރު ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމާއެކު ބާކީ އޮތް -/200,000ރ. (ދެލައްކަ ރުފިޔާ) އާއިއެކު ސަރުކާރު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ނަމަށް ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްދިނުންކަމަށެވެ.

4.2 އެއްބަސްވުމާއި އެއްގޮތަށް ރަޖިސްޓްރީ ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރުމަށް ލިޔުންތައް (އޭ ވަން ފޯރު) ތައްޔާރުކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ތަކުރާރުކޮށް ގުޅައި، ފޯނުކޮށް ނުނަގައި އެފަރާތުން ވަކި އެކަމަށް އިޖާބަ ނުދީކަމުގައި، ރަޖިސްޓްރީ ބަދަލުކުރުމަކީ އެފަރާތުގެ ސޮއިކުރުން ބޭނުންވާ ކަމެއްކަމަށެވެ.

4.3 އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން 1 މަސް ފަހުން ދެވަނަ ޕޭމަންޓުގެ ގޮތުގައި /200,000ރ. (ދެލައްކަ ރުފިޔާ) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ހަވާލުކުރުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާއިރު، އެފައިސާ އެމުއްދަތުގައި ދީފައިނުވާކަމާއި، އެއްބަސްވުމުގައި ބުނާ އިތުރު 15 (ފަނަރަ) ދުވަސް ހަމަވެގެންގޮސް އަދި އޭގެ ފަހުން މަސްތަކެއް ފާއިތުވެގެން ދިޔައިރުވެސް އެފައިސާ ދައްކާފައިނުވާތީ، ސަރުކާރު އަނބުރާ ނެގީ ކަމަށާއި، ސަރުކާރު ގަނެގެން ހުރިގޮތުން ގިނަ މަރާމާތުތަކެއް ކުރަން ހުރިކަމަށާއި، ކަނޑައެޅިގެން ސަރުކާރުގެ ރަޖިސްޓަރީ ބަދަލުކުރުމަށް އިޞްލާޙުކުރުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އިންކާރުކޮށް، އަދި އެއްބަސްވުމުގައި މުއްދަތު ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދައިން ފައިސާ ނުދައްކައި، ސަރުކާރު އެތަކެއް މަހަކު ބޭނުންކޮށްފައިވާތީ، އިންސާފުވެރިކަމުގެ ފައިސާއަށް ސަރުކާރު ބޭނުންކުރި ދުވަސްތަކުގެ ކުލި ކަމުގައި ދޫކޮށްދިނުމަށް، އެދި އަނބުރާ ދޭންޖެހޭ ފައިސާ އެއް ނޫންކަމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާ ކަންތައްތައް

ޝަރީޢަތުން ގޮތް ކަނޑައަޅަން ޖެހޭ ކަންކަން

5. މިމައްސަލާގައި ޝަރީޢަތުން ގޮތް ކަނޑައަޅަން ޖެހެނީ، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތާ ދެމެދުވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ސަޙީޙަ އެއްބަސްވުމެއްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން، އަދި މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައްކާފައިވާ ފައިސާ އަނބުރާ ހަވާލުކުރަން އެންގޭނެކަން ނުވަތަ ނޫންކަމާމެދެވެ.

ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުން

6. ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން މައްސަލައާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، "އެއްބަސްވުން" ސުރުޚީގައި ޖެހިފައިވާ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި ލިޔުމުގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ސޮއިކޮށް އިނގިލީގެ ނިޝާން ޖަހާފައިވެއެވެ. މި އެއްބަސްވުމުގައި ގަންނަ ފަރާތަކީ މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ޙަމީދު ކަމާއި، ވިއްކާ ފަރާތަކީ މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ކަމާއި، ވެރި ފަރާތަކީ މުޙައްމަދު ސަޢީދު ކަމާއި، ސަރުކާރުގެ އަގަކީ -/300,000ރ. (ތިންލައްކަ ރުފިޔާ) ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

7. މިއެއްބަސްވުން އެކުލަވާލެވިފައިވަނީ ޖުމުލަ 3 މާއްދާގެ މައްޗަށެވެ. އެއީ، (1) މި އެގްރީމެންޓް ގައި ސޮއި ކުރާ ވަގުތު ވިއްކާ ފަރާތަށް -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ. (2) ފުރަތަމަ ޕޭމަންޓް -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ހަވާލު ކުރުމުން މޯލް ސަރުކާރުގެ ފިރުގަރާތް ބަދަލު ކޮށްދޭން ވާނެއެވެ.

(3) މި އެގްރީމެންޓްގައި ސޮއިކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން 1 މަސްދުވަސް ފަހުން ދެވަނަ ޕޭމަންޓް 200,000/ރ. (ދެލައްކަ ރުފިޔާ) ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ. މިމުއްދަތުގައި ދެވަނަ ޕޭމަންޓް ނުދެއްކިއްޖެނަމަ އިތުރު 15 (ފަނަރަ) ދުވަސް ޕޭމަންޓް ދެއްކުމަށް ދޭންވާނެއެވެ؛ މިއެވެ.

8. ދަޢުވާތަކުގެ ދަލީލުގައި ކޮންޓްރެކްޓެއް ވުޖޫދުވުމަށް ޤާނޫނު ޤަބޫލުކުރާ އަދި ޤާނޫނު ބަރުދަރު ކޮންޓްރެކްޓަކަށް ވުމަށް ލާޒިމުވާ އެސެންޝަލްސް ފުރިހަމަވެގެންނަމައި، ޤާނޫނު ޤަބޫލުކުރާ ނުވަތަ ޤާނޫނު ބަރުދަރު ކޮންޓްރެކްޓެއްގައި ހިމެނޭ އެސެންޝަލްސްތަކަކީ: (1) ހުށަހެޅުން، (2) ޤަބޫލުކުރުން، (3) މުޢާމަލާތު ދިނުން، (4) ޤާނޫނީ ގޮތުން ބަރުދަރު ގުޅުމެއް އުފެއްދުމުގެ ނިޔަތް އޮތުން، (5) ކޮންޓްރެކްޓު އުފެއްދުމުގެ ޤާބިލިއްޔަތު ހުރުން އަދި (6) ރުހުން އޮތުންކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **އިބްރާހީމް ހަލީމް ވ. ދައުލަތު (މިނިސްޓްރީ އޮފް ހައުސިންގ އެންޑް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ)**[2] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

9. ދަޢުވާގެ ދަލީލު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ބަލާއިރު، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ވިއްކަން އެއްބަސްވީ ސައިކަލުގެ ވެރިފަރާތަކީ ސެކަންޑްހޭންޑް / ގާޑު، މުޙައްމަދު ސަޢީދު (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A026073) ކަން އެނގޭއިރު، މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްގެ މިލްކުގައި ނޫން މުދަލެއް މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ރަޝީދަށް ވިއްކާދޭންވީކީއްވެ؟ މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގައި ބުނެފައިވަނީ، މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް އަދި މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ސައިކަލު ވިއްކައިދިނުމަށް އެޖެންޓް އުސޫލުން އެގްރީމެންޓެއް ހަދާފައިވާކަމަށެވެ. ނަމަވެސް، މިކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ހެކި ޝަރީޢަތަށް އެފަދަ ހުށަހަޅާފައިނުވާތީ، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ޤާނޫނު ޤަބޫލުކުރާ ނުވަތަ ޤާނޫނު ބަރުދަރު ކޮންޓްރެކްޓެއް ދަޢުވާގެ އޮތްކަމަށް ބެލެވޭކަށްނެތެވެ.

10. އަދި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ އަސާސީ ޤާޢިދާއެއްކަމަށްވާ ބާޠިލް ކަމެއްގެ މައްޗަށް އުފެދިފައިވާ ކޮންމެ ކަމެއް ބާޠިލުވާނެކަމުގެ ޤާޢިދާ (ما بني على الباطل فهو باطل) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. މުޙައްމަދު ނަސީމު**[3] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ތަޤްރީރުކޮށްފައިވާތީ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތާ ދެމެދު ޤާނޫނީ ގޮތުން ބަރުދަރު ގުޅުމެއް އުފެދިފައިނުވާތީ ސިވިލް ކޮންޓްރެކްޓެއް ނޫންކަމަށެވެ.

އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދައްކާފައިވާ ފައިސާ

11. ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް އެއްގޮތަށް އެއްބަސްވުމާއި 100,000/-ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ދެއްކިކަން ދަޢުވާގެ ބަޔާނުން އެނގެއެވެ.

12. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ސައިކަލުގެ ރަޖިސްޓްރީ ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ނަމަށް ބަދަލުކޮށްނުދީ އަދި ސައިކަލު އަނބުރާ ގެންގޮސްފައިވާތީ، އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައްކާފައިވާ ފައިސާ އަނބުރާ ހޯދުމަށް އެދުމުން، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އެފައިސާއަކީ ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ސައިކަލު ބޭނުންކުރި ދުވަސްތަކުގެ ކުލި

---

[2] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/16 ޤަޟިއްޔާ

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/50 ޤަޟިއްޔާ

ކަމަށާއި، ސައިކަލު މަރާމާތުކުރުމަށް ފައިސާ ހަރަދުކުރައްވާކަމަށެވެ. ނަމަވެސް، ބޭނުމުން ކަންކަން ސާބިތުކުރުމަށް އެއްވެސް ހެއްކެއް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިނުވެއެވެ.

13. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ކޮރަލްގްރޫޕް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. އަރިމާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް**[4] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއްގައި، ކުއްޔެއް ހޯދުމަށް ދަޢުވާކުރާނަމަ ކުލި ހިނގާނެ މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަންވާނެކަމަށެވެ. ދެފަރާތް ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަށް ބަލާއިރު، ކުއްލިއަކަށް އެއްބަސްވެފައިނުވާތީ، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ބޭނުންކުރައްވައިން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައްކާފައިވާ -/100,000 ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އަކީ ސައިކަލު ދުއްވި ދުވަސްތަކުގެ ކުލިކަމަށް ބަލާނެ ހަމައެއް ނުކެވެ.

14. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/02 އަދި 2016/SC-A/03 ޤަޟިއްޔާގައި، "ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ބަލާއިރު، ބާޠިލް ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ނަތީޖާއަކީ ބާޠިލް ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ސަބަބުން ތަރައްޤީވެގެންދިޔަ ޤާނޫނީ އުނދަގޫތަކާއި ނަތީޖާތަކާއި އަދި އަސްލުގައި ނެތް އެއްކޮށް ފަށައިން ނެތިގެން ދިއުންކަމާއި، މިގޮތުން އެ ބާޠިލް ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ސަބަބުން ތަރައްޤީވެގެންދިޔަ ނުވަތަ ތަރައްޤީވެގެންދާނެ އުނދަގޫތަކާއި ފަސޭހަކަމާއި ހައްޤުތަކާއި މުޅިން އެކަމެއް ނުވާގޮތަށް ހަދަންޖެހޭނެކަން" ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި އުޞޫލު މި މައްސަލައަށް ތަޠުބީޤުކުރާއިރު، ދެފަރާތް ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ބާޠިލް ޢިޤްދުއެއްގެ ކަމުން ތަރައްޤީވެގެން ދިޔަ އެއްބަސްވުމުގެ ކަމުގައިވާތީ، އަދި އަސްލުގައި ނެތް އެއްކޮށް ފަށައިން ނެތިގެން ދިއުންކަމާއި، އެހެންކަމުން، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައްކާފައިވާ -/100,000 ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އަކީ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އަނބުރާ ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ދައްކަން ޖެހޭ ފައިސާކަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު

15. މި ޤަޟިއްޔާ މިކޯޓުން ނިންމުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މިމައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ މިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ. އަދި އެ މުއްދަތު ފަހަނައަޅައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހޯދުމަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނާނީ އެ ފަރާތަކަށް ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުންނެވެ.

ޙުކުމް

ދަޢުވާގެ ބޭނުންތެރި ކަންކަން އެނގެން ހުރުމުން، މ. ކަރަންފޫޅިގެ / މާލެ، މުސްޠަފާ އަޙްމަދު ޙަމީދު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A038650) އާއި ގދ. ތިނަދޫ / ޖަހާރުގޭ، މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A040240) ޔާމަހާ ރެޖިސްޓްރީ ނަންބަރު A0H 9017 ގެ ސައިކަލު -/300,000 ރ. (ތިންލައްކަ ރުފިޔާ) އަށް ވިއްކާފައި

---

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/70 ޤަޟިއްޔާ

ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ދެފަރާތުގެ ދެމެދު ޤާނޫނީ ގޮތުން ބަނދެވޭ އުފެއްދޭންފަދަ ޞައްޙަ އެއްބަސްވުމެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ހަމީދުގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްއަށް ދައްކާފައިވާ -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އަކީ މުޖުތަބާ އަޙްމަދު ހަމީދުއަށް އަނބުރާ ދިބެންޖެހޭ ފައިސާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މިފައިސާ މިއަދުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭ މިކޯޓަށް ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްއަށް އަންގައި، ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމްކުރީ

އާއިޝަތު ޒުހާ [illegible]

ޤާޟީ